

**Vad har vi för underlag som belägger  
att växtodlingen är uthållig?**

**Lars Törner, Odling i Balans  
Nässjö 2012-01-24**

## **Vi skall kunna visa på förbättringar som:**

- uppfyller lagkrav
- ligger i linje med fastlagda miljömål
- följer uppgjorda checklistor
- visar på trenden för aktuella nyckeltal
- förmedlar kunskap för en bred tillämpning
- vinner omvärldens förtroende
- ger insikt om möjligheten till ytterligare förbättringar

## Omfattande dokumentation på pilotgårdarna

- genomför aktuell, uppdaterad Miljöhusesyn
- redovisning på OiB's checklista
- kontinuerligt arbete med att presentera relevanta nyckeltal / miljöindikatorer
- kan visa på trenden för olika nyckeltal
- med en grupp nyckeltal ökar "förklaringsgraden" (kväve, energi, klimat)

## Energiushållning

- säker hantering av drivmedel och spillolja
- effektivt utnyttjande av tillförd energi
- övergång till förnybar energi
- leverans av energi till anv. utanför gården

några ex. på nyckeltal:

l drivmedel / brukad ha

l olja / liter borttorkat vatten i torken

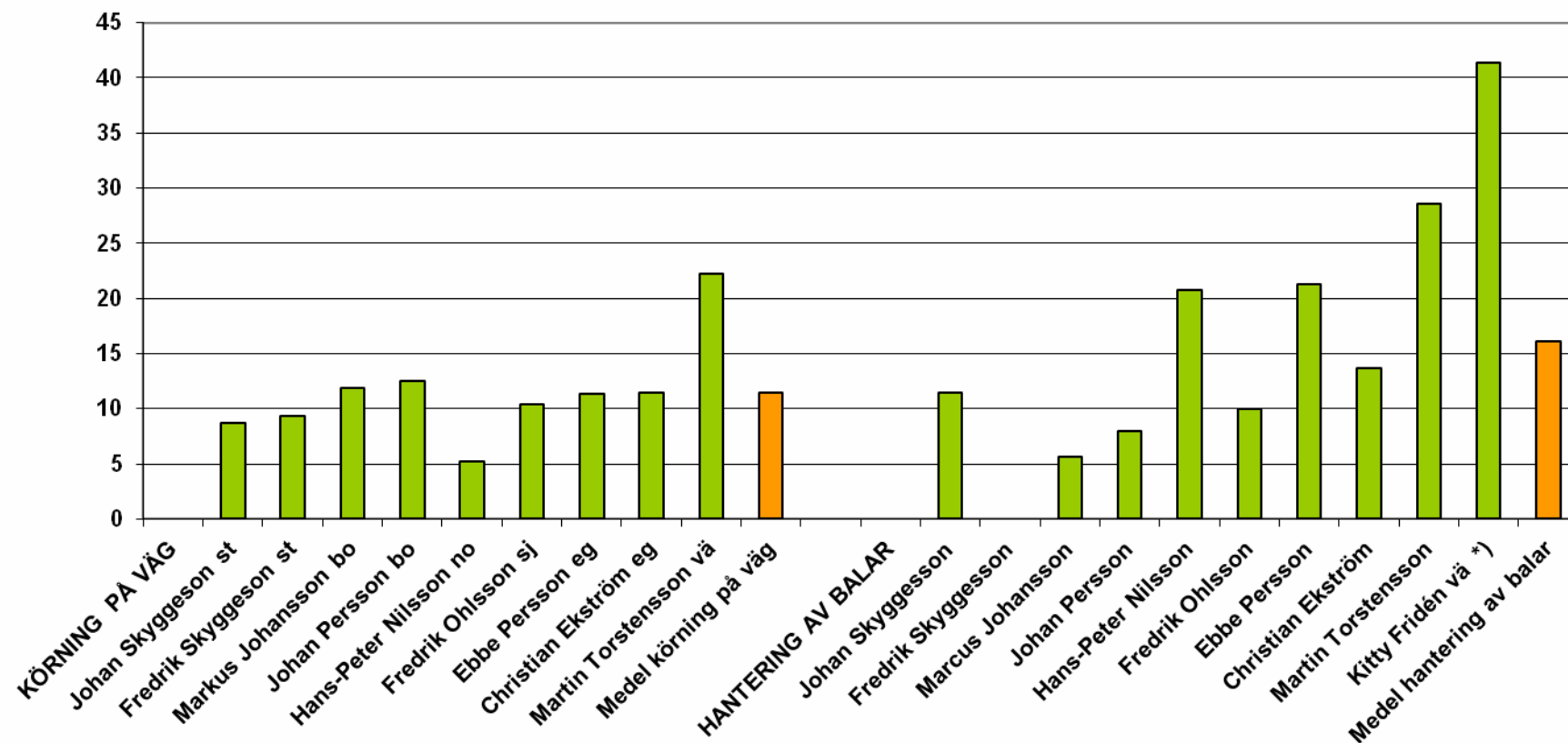
andel tillförd energi som är förnybar

# Lägre miljöbelastning och bättre ekonomi

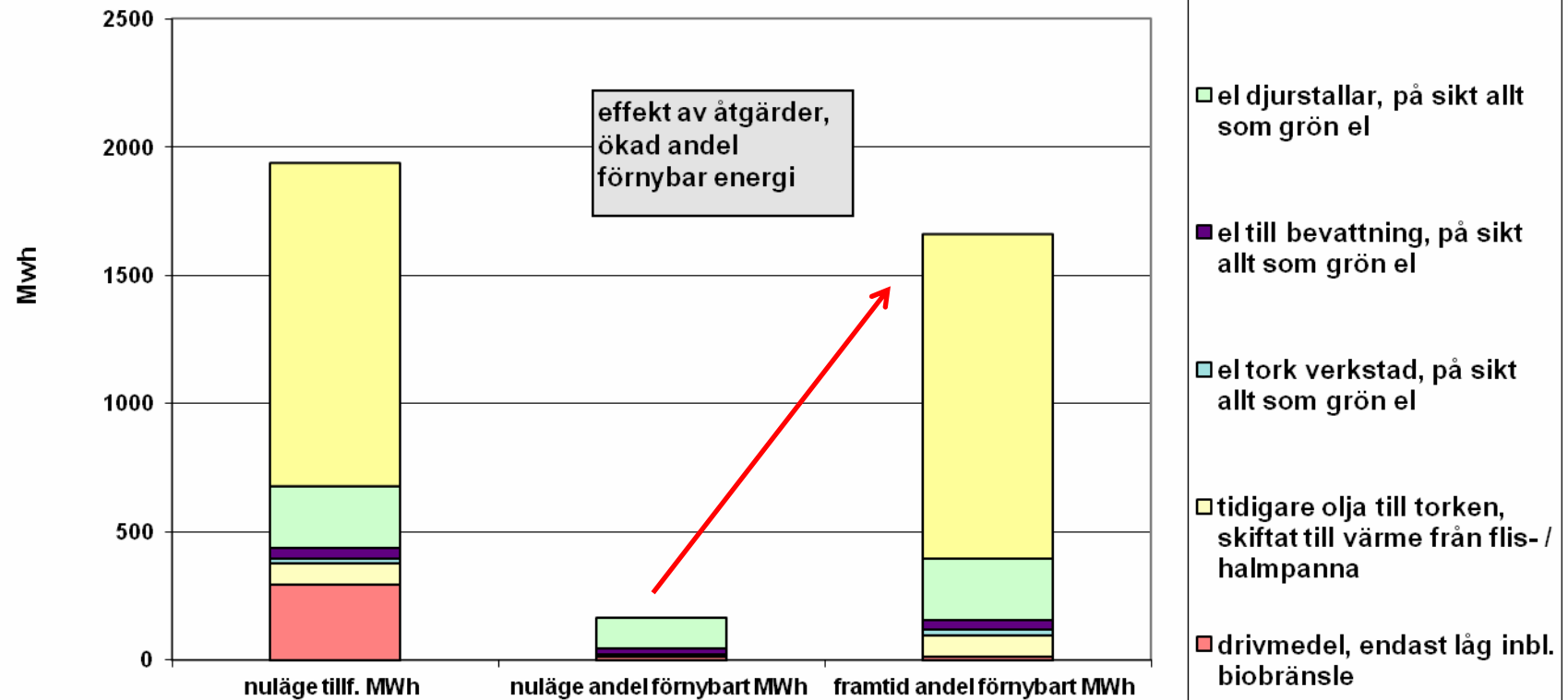
**En rapport om användning av drivmedel  
och hur EcoDriving ger möjlighet att  
minska insatsen.**

**Erfarenheter från ett samverkansprojekt  
mellan Sveriges Trafikskolors Riksförbund  
(STR) och Odling i Balans under 2010.**

**Förändring totalförbrukning, procent, i förh. till**  
**åtgång vid körning ett   \*) kall motor**



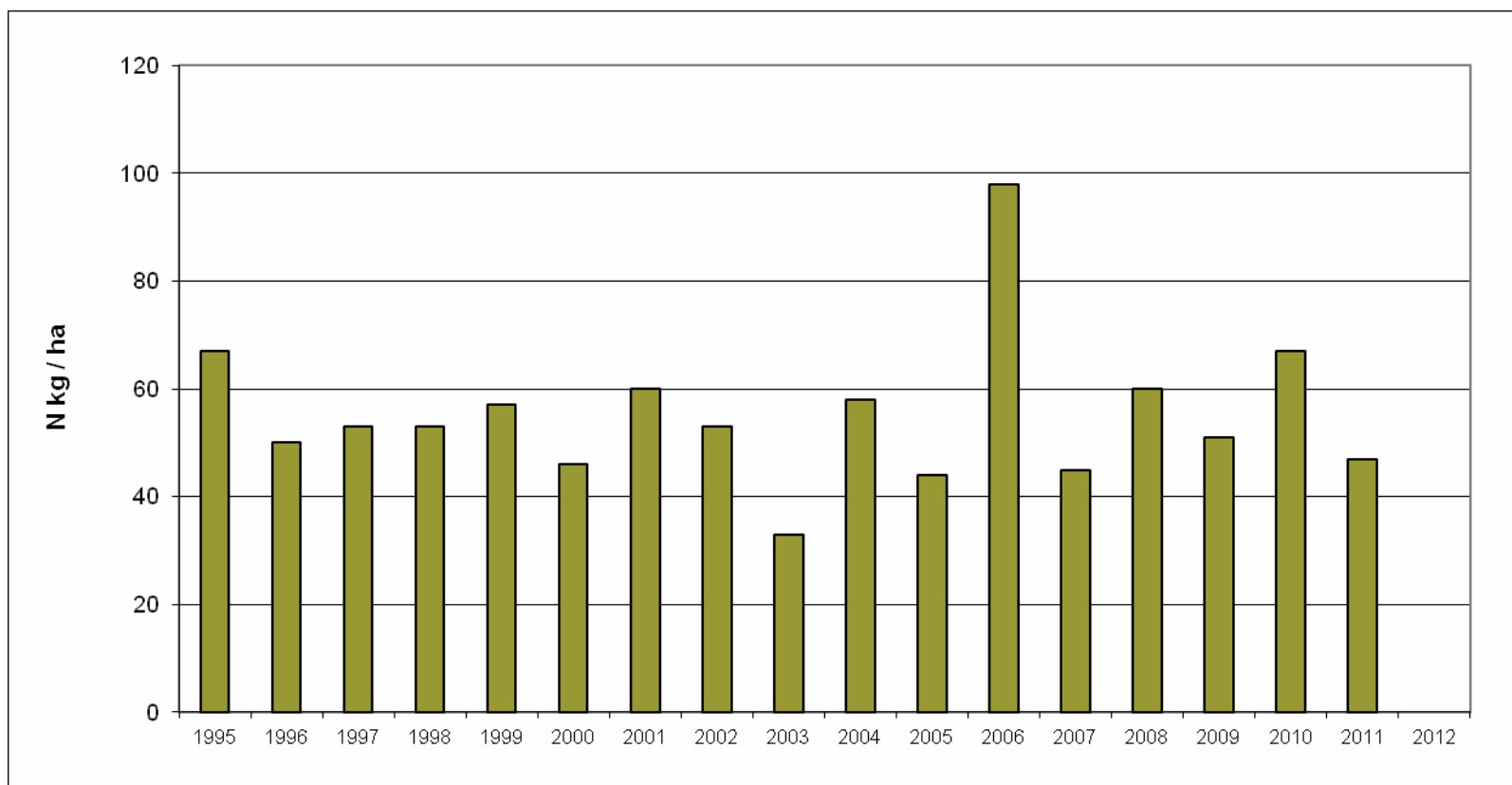
## Andel förnybar energi



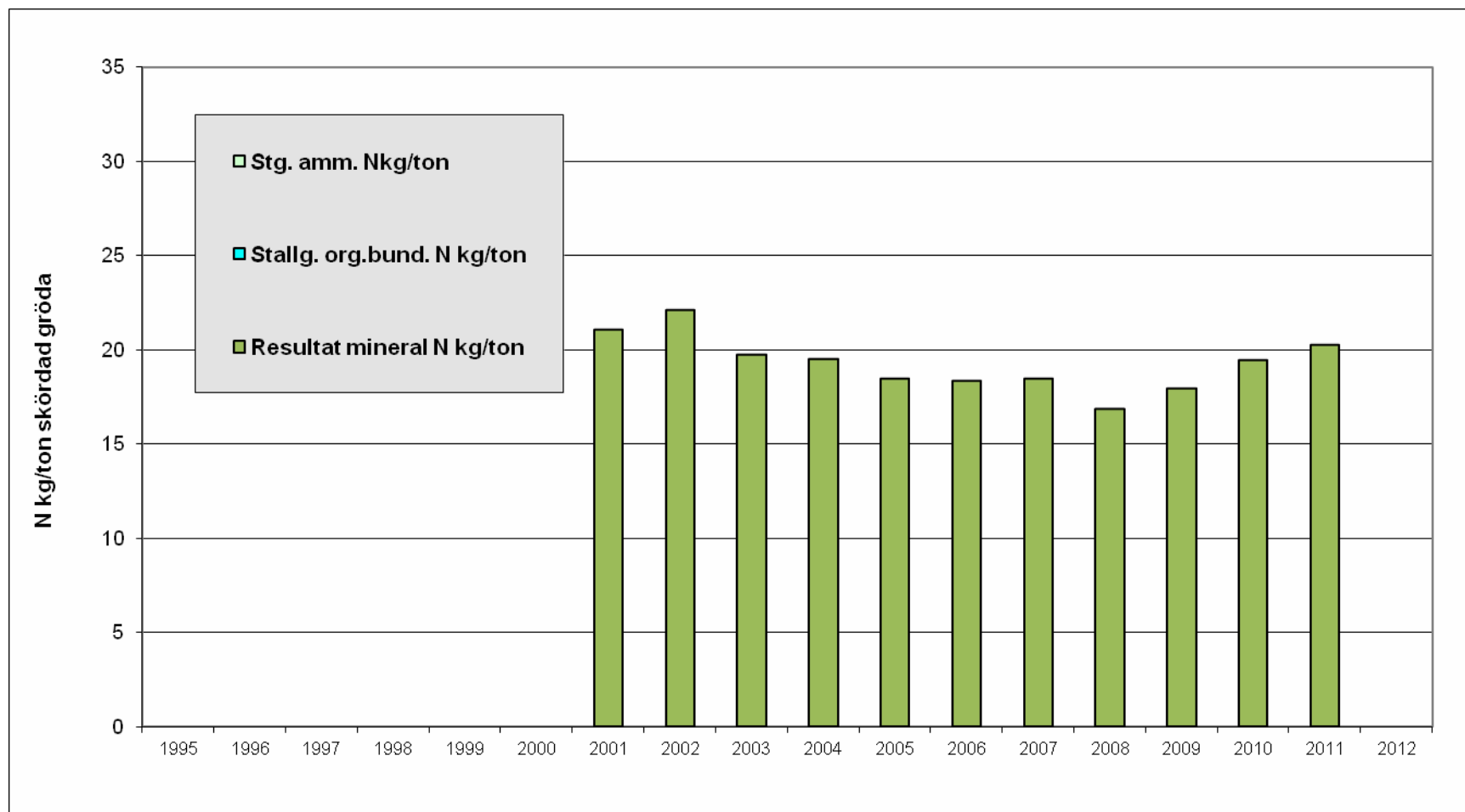
## Växtnäringsutnyttjande

- gödsling för förväntad skörd det enskilda året
- ökad kunskap om markmineralisering
- beakta variationen inom fältet
- markvård för att nå högt skördeutbyte
- överbrygga N i skörderester och fånggröda till nästa gröda
- effektivt utnyttjande av växtnäring i stallgödsel och restavfall

## Kväveutnyttjande på gård i Skåne



# Egonsborg kg N / ton h.vete tillfört kg N / ton skörd



# Markvård



## Markvård, åtgärder

- fånggröda / strukturgröda för inlagring av kol
- Insikt om tillräcklig kalkning och dränering
- undvik skadlig packning i övre alven
- tillräcklig avrinning nedströms
- åtgärder för att minska erosion / ytavrinning

några ex. på checkpunkt / nyckeltal:

genomströmningstest

långsiktigt hållbar växtföljd (OiB checklista)

bundet kol i sk.rest i förh. till omsatt kol

# Jordbrukets klimatpåverkan





## Några (säkert fler) frågeställningar

- möjlighet att effektivisera N utnyttjandet
- cirkulera N som redan finns i systemet
- effektivt utnyttjande av tillförd energi
- prioriterar förnybar energi
- foderförsörjning med låg klimatpåverkan

några ex. på checkpunkt / nyckeltal:

använder klimatomärkt mineralgödsel

hög andel cirkulerat kväve

kväve- och energieffektiv produktion



**Nyckeltalen ger viktig information om trenden.  
I detta exempel är checklistan, skyddszon ja / nej  
ett lika viktigt inslag för att beskriva åtgärder.**

**Tack för visat intresse!!**